

Oksana Kobzar Law Office +38067 571 04 06; +38057 342 28
78 oksana@kobzar.me

Зроблено в Україні

Ціна успіху - від виробництва до експорту

Oksana Kobzar Law Office

2-a Sergii Yesenin St., Kharkiv,
Ukraine

+38067 571 04 06;

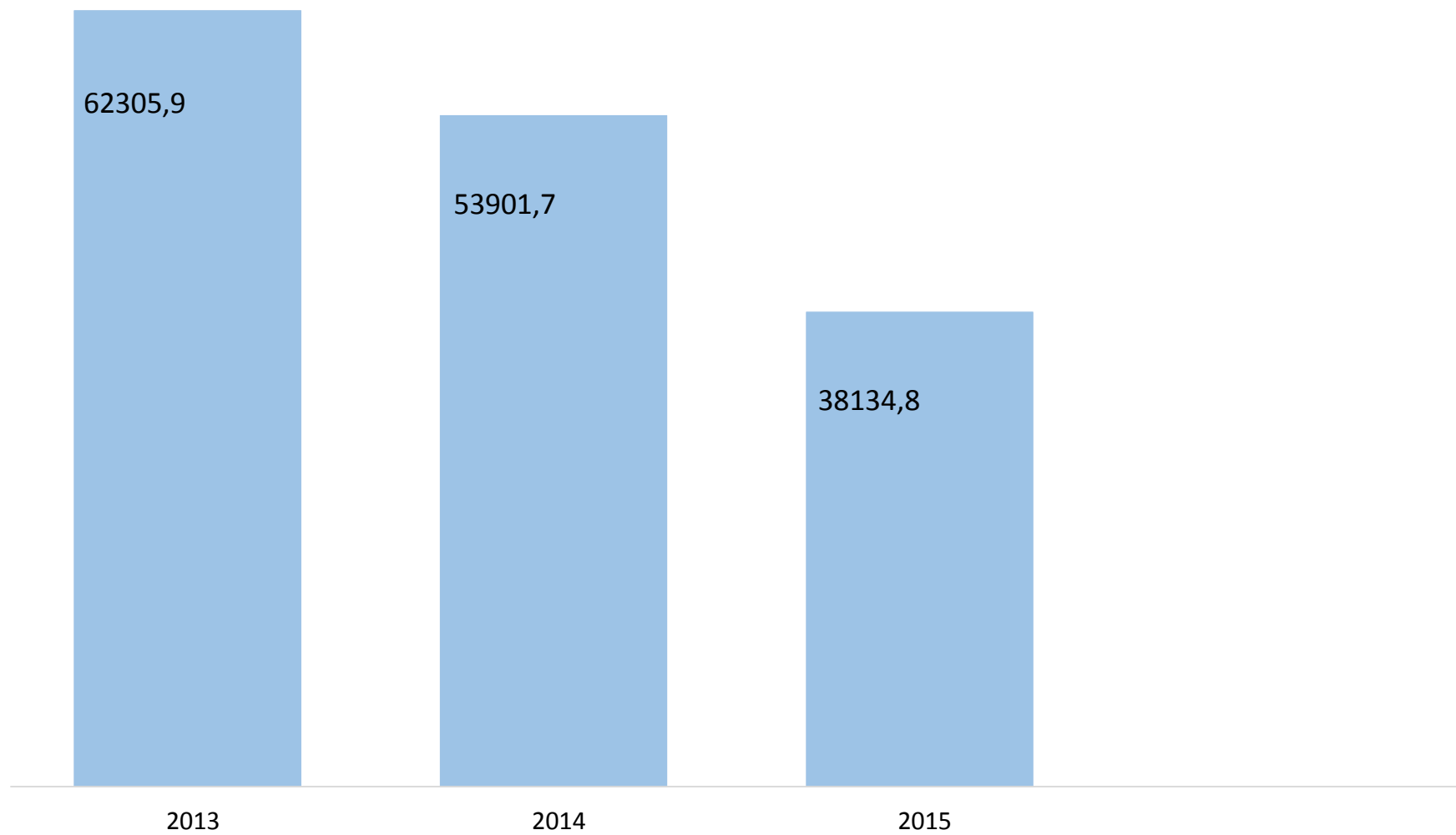
+38057 342 28 78;

oksana@kobzar.me

kobzar.me

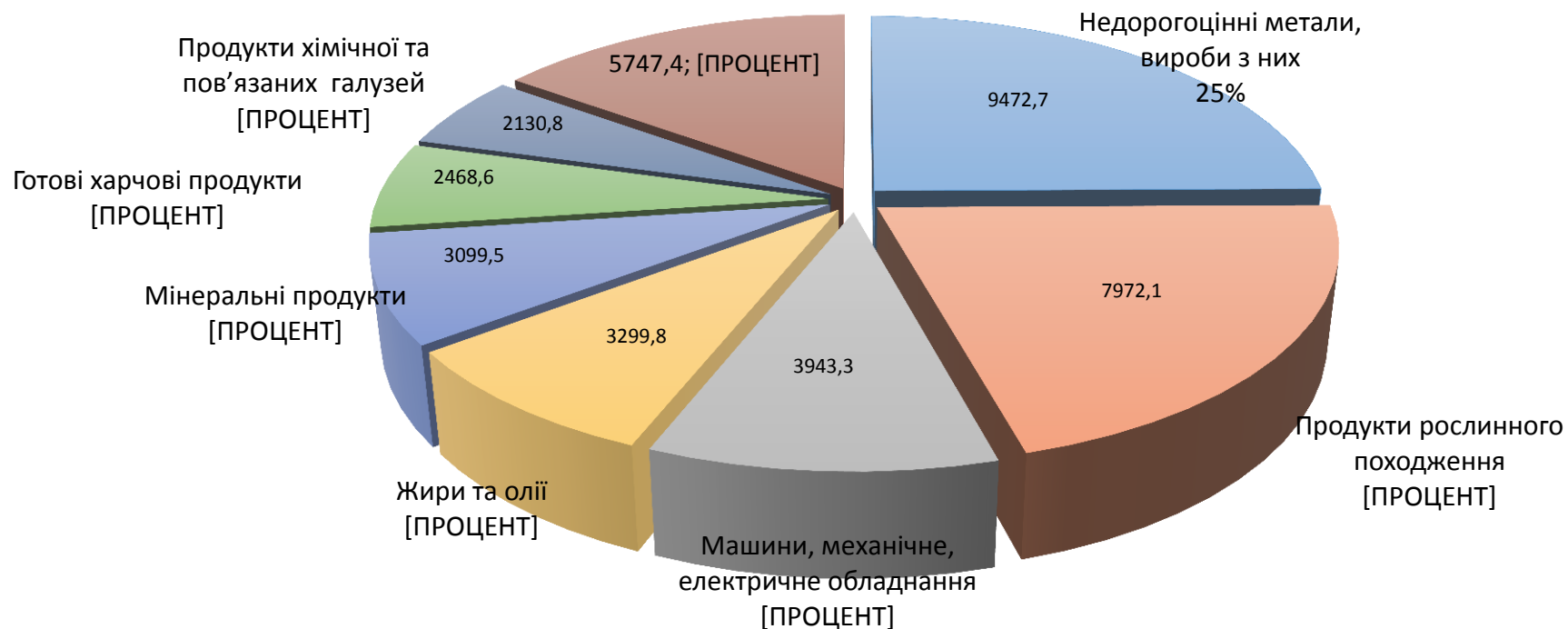
Динаміка експорту

млн. дол. США

Структура експорту українських товарів

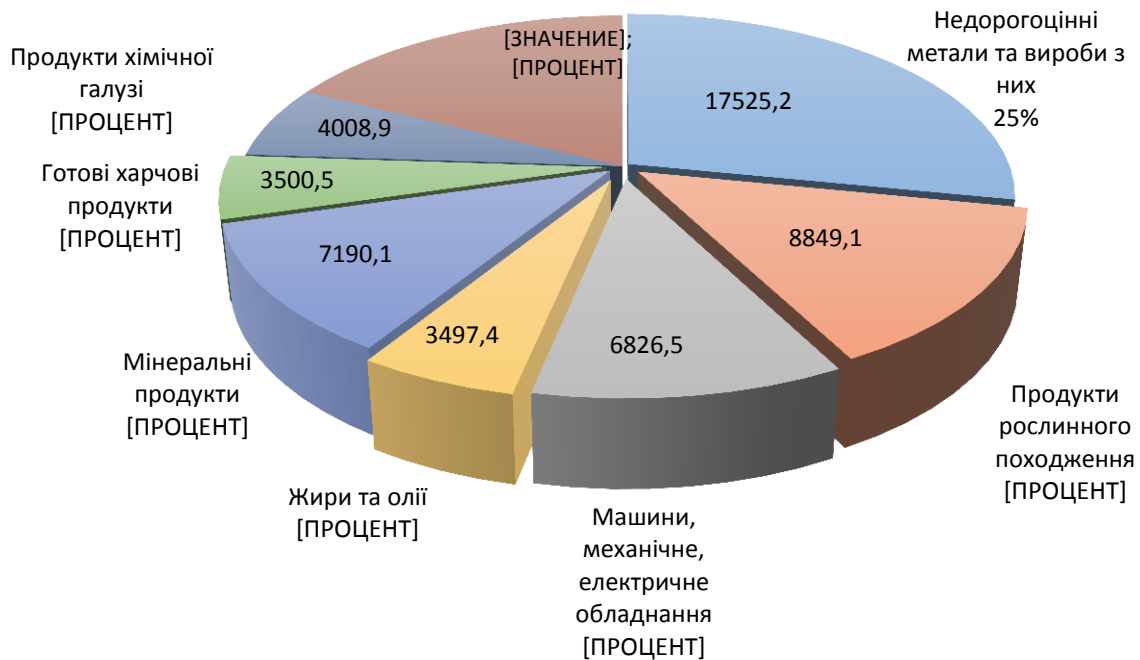
млн. дол. США

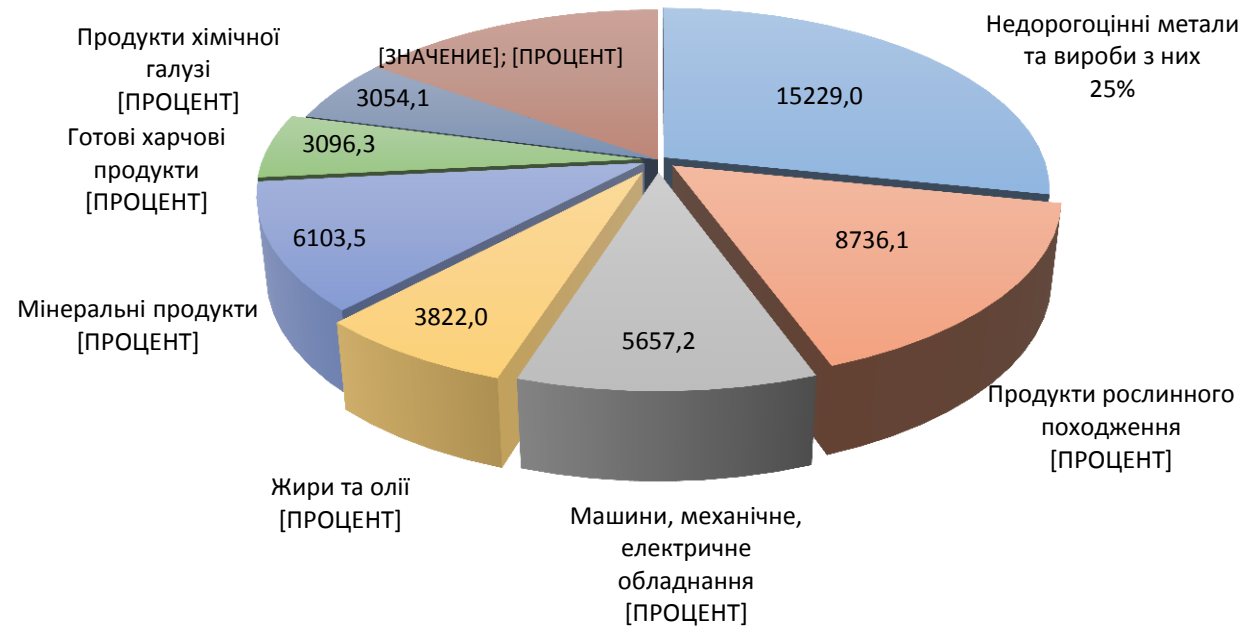
- Чорні метали, відходи та брухт чорних металів, сталь, прокат, інструменти
- Борошно, насіння, зернові
- Машини, обладнання та механізми, електротехнічне обладнання, котли
- Жири та олії рослинного чи тваринного походження
- Сіль, сірка, землі та каміння (піски, мармур, граніт), руди, шлак, зола, мінеральні палива
- Продукти з м'яса, риби, кондитерські вироби, алкогольні та безалкогольні напої, оцет, тютюн, продукти з какао та зерна
- Добрива, ефірні олії, фармацевтична продукція, мило, ПАРи, порох
- Інші

2015

2013

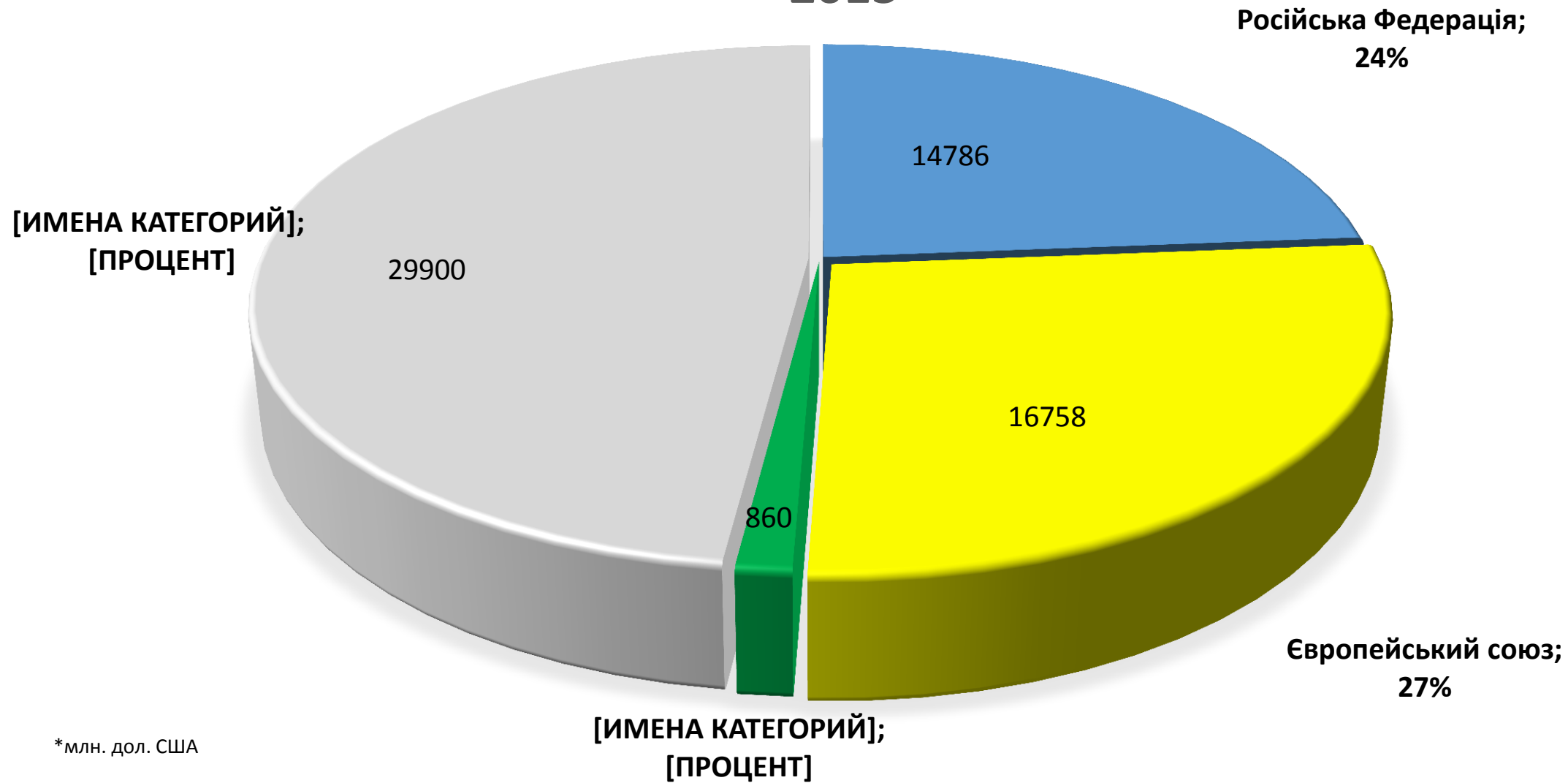

2014

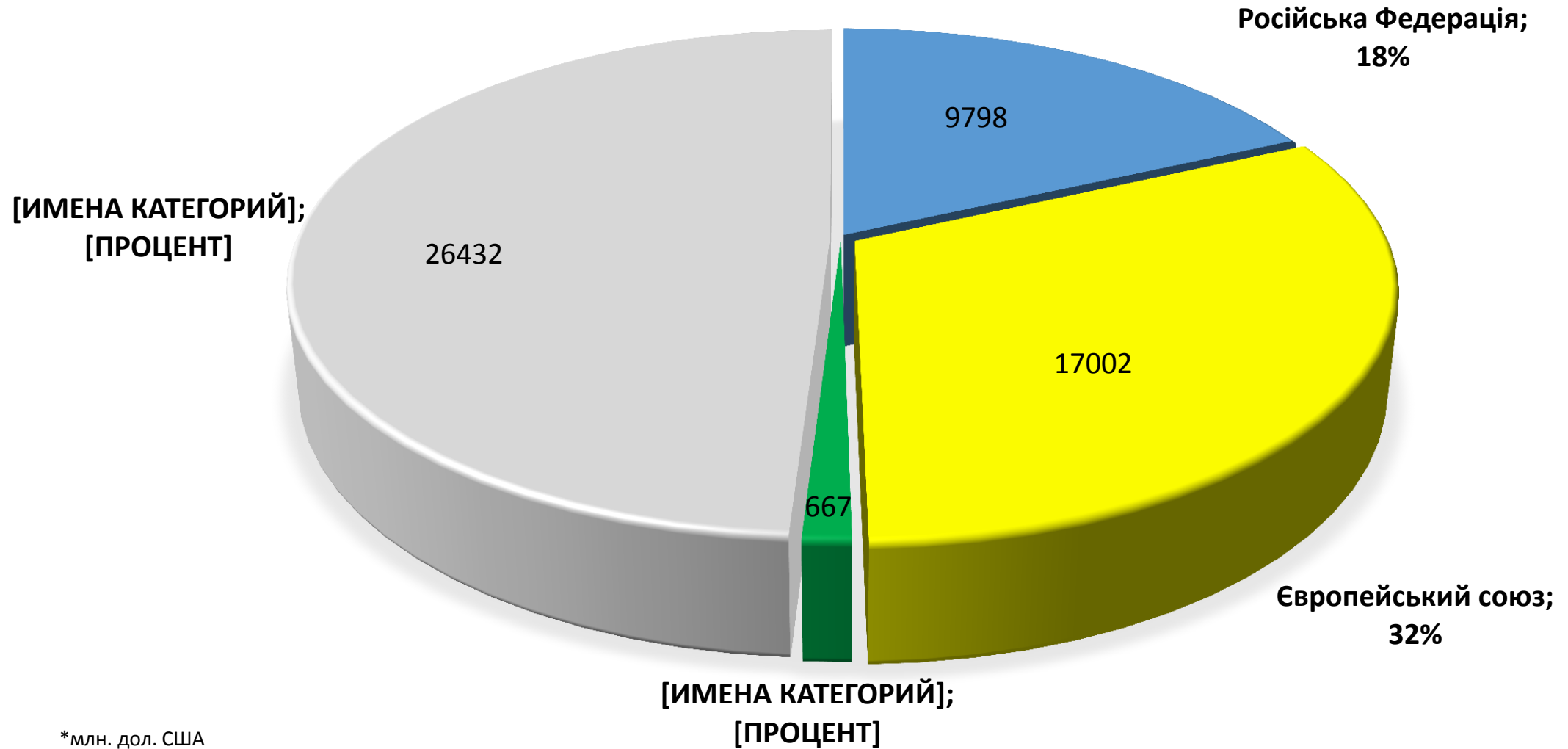
- Чорні метали, відходи та брухт чорних металів, сталь, прокат, інструменти
- Боршно, насіння, зернові
- Машини, обладнання та механізми, електротехнічне обладнання, котли
- Жири та олії рослинного чи тваринного походження
- Сіль, сірка, землі та каміння (піски, мармур, граніт), руди, шлак, зола, мінеральні палива
- Продукти з м'яса, риби, кондитерські вироби, алкогольні та безалкогольні напої, оцет, тютюн, продукти з какао та зерна
- Добрива, ефірні олії, фармацевтична продукція, мило, ПАРи, порох
- Інші

ГЕОГРАФІЯ УКРАЇНСЬКОГО ЕКСПОРТУ 2013

*млн. дол. США

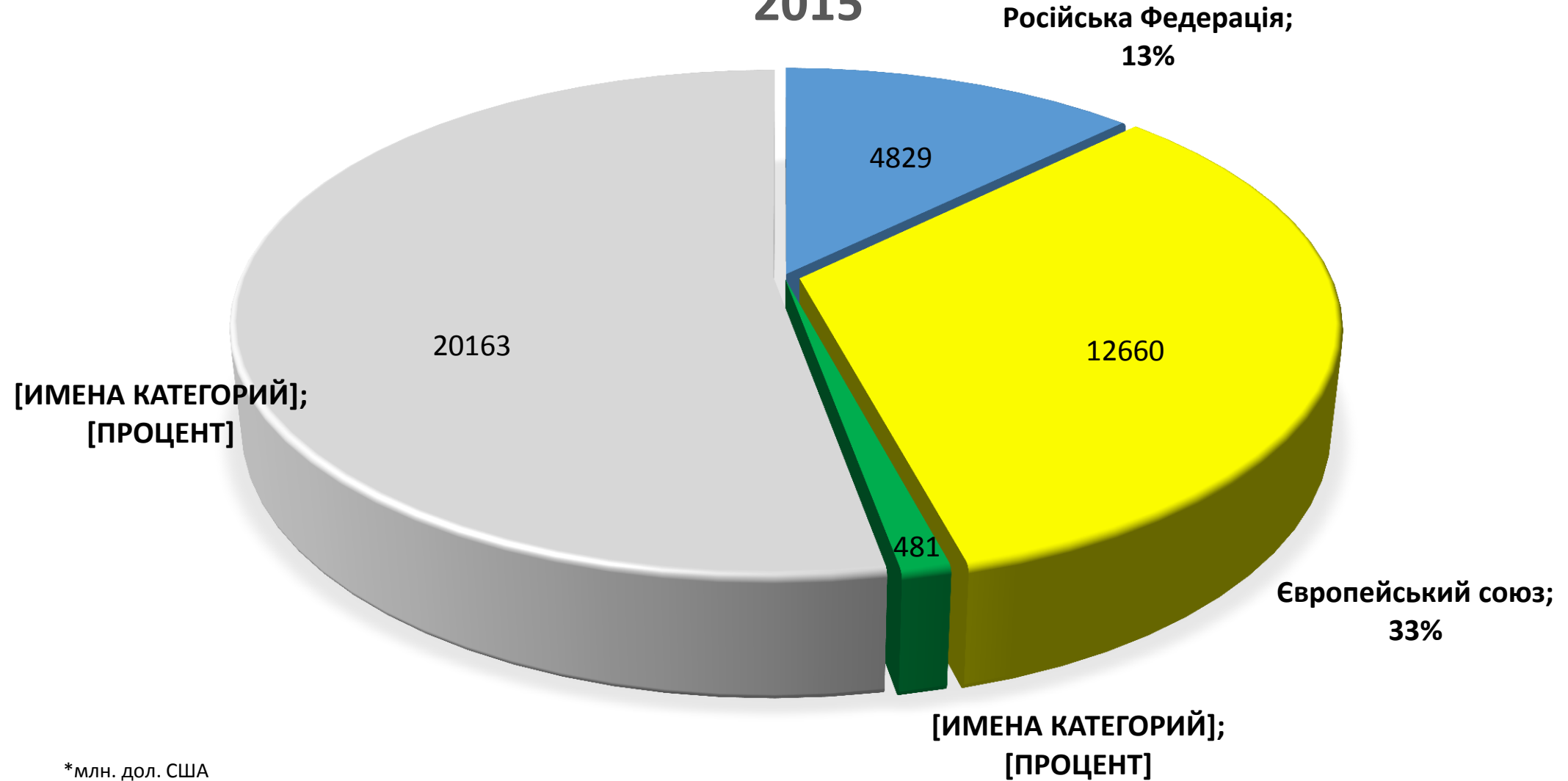
ГЕОГРАФІЯ УКРАЇНСЬКОГО ЕКСПОРТУ 2014

*млн. дол. США

ГЕОГРАФІЯ УКРАЇНСЬКОГО ЕКСПОРТУ

2015

*млн. дол. США

Government is not the solution to our problem; government is the problem /Ronald Reagan, 1981/

Урядова «підтримка» експорту:

- 1. Здійснюється робота з підготовки проекту Плану заходів з розвитку та реалізації експортного потенціалу України і розширення зовнішніх ринків збуту товарів вітчизняних товаровиробників на період до 2020 року, шляхом внесення змін до розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 р. № 1206 «Про затвердження плану заходів з розвитку та реалізації експортного потенціалу України і розширення зовнішніх ринків збуту товарів вітчизняних товаровиробників на період до 2015 року».
- 2. В рамках запровадження системи державної підтримки експорту проводиться робота щодо створення в Україні експортно-кредитного агентства (ЕКА), яке має забезпечити, зокрема, захист українських експортерів від ризику неплатежів та фінансових втрат; створення сприятливих умов для доступу до фінансових ресурсів, виходу українських виробників на зовнішні ринки. З метою реалізації зазначеного проекту утворено міжвідомчу робочу групу з питань створення ЕКА до роботи якої залучено фахівців німецького банку розвитку KfW, фінансової установи «Euler Hermes Deutschland AG», та консалтингової компанії PricewaterhouseCoopers (PwC), серед низки питань відпрацьовується нормативно-правово база щодо створення ЕКА, а саме проект проекту Закону України «Про державну підтримку страхування та гарантування експорту».
- 3. На виконання пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 459 «Питання Міністерства економічного розвитку і торгівлі» затверджено Положення про Міністерство економічного розвитку і торгівлі, в якому зазначається, що Міністерство здійснює свої повноваження безпосередньо та через торгові представництва у складі закордонних дипломатичних установ (ТП), проводиться узгоджувальна робота із заінтересованими органами виконавчої влади щодо пакету документів, яким передбачається утворення ТП.
- 4. З метою забезпечення інформаційної підтримки українських експортерів готується спільний з Мінекономрозвитку з ДП «Держзовнішінформ» та з МЗС проект наказу «Щодо порядку взаємодії МЗС, Мінекономрозвитку стосовно інформаційного наповнення веб-порталу «Комплексна система інформаційно-консультативної підтримки та розвитку експорту (www.ukrexport.gov.ua)».
- 5. Проводиться робота з популяризації он-лайн ресурсу європейської комісії www.exporthelp.europa.eu), який дає можливість на безоплатній основі отримати широкий спектр інформації щодо діючих в країнах ЄС стандартів, тарифів, мит і квот, податків, торговельних преференцій, статданих по конкретних товарних позиціях. Представництвом України при ЄС започатковано роботу веб-сервісу «Центр підтримки експортерів» <http://ukraine-eu.mfa.gov.ua/ua/>.

Відшкодування ПДВ

Не відшкодовано від 12 (офіційна інформація) до 34 млрд гривень

Судовий збір за позов про стягнення ПДВ складає 1,5% від суми

Послуги корупційних посередників – 10-30% від суми

Ефективних способів отримання відшкодування немає

Незважаючи на вимоги закону та дію мораторію податківці проводять незаконні “перевірки” сум відшкодування, направляють необґрунтовані запити, довільно визначають критерії автоматичного відшкодування

Проблеми з сертифікатами походження

- Сировина/комплектуючі походять з різних країн
- Безперервний цикл виробництва – відсутність зв'язку між документами і товаром, неможливість точно документально підтвердити походження сировини/комплектуючих
- Велика кількість імпортової сировини була імпортована без сертифікатів походження, оскільки пільгове мито не перевищувало преференційне

Валютні обмеження

Термін розрахунків експорт/імпорт	90 днів	
Обов'язковий продаж 75% експортної виручки	<ul style="list-style-type: none"> • валюта 1 групи + російські рублі • на наступний робочий день після зарахування 	
Переказ нерезидентам >50 000 дол. США	акт цінової експертизи	копії документів → НБУ
	довідка ДКЦПФР (продаж біржових ц/п)	
	спеціальні вимоги (продаж держоблігацій)	
Оплата нерезидентам робіт, послуг, орендної плати, лізингових платежів, послуг з продажу товарів у кредит, відчуження/використання прав інтелектуальної власності	>50 000 євро	підтверджуючі документи + акт цінової експертизи Держзовнішінформу/ погодження НБУ

Валютні обмеження

Переказ за кордон іноземної валюти фізичним особам (неторгові операції)	Підтверджуючі документи	Дозволена сума
	+	< 150 000 грн.
	-	< 15 000 грн.
НБУ має право:	<ul style="list-style-type: none"> запитувати будь-які додаткові документи забороняти операції	
Авансові платежі за імпорт	>50 000 дол. США	>500 000 дол. США
	<ul style="list-style-type: none"> підтвердження НБУ не раніше 4 операційного дня	акредитив, підтверджений першокласним банком

Заборонено

Валютні обмеження

знімати з валютного контролю експортні операції

- на підставі взаємозаліку
- валюта 1 групи + російські рублі – незалежно від суми
- інша – сума взаємозаліку > 500 000 дол. США

достроково погашати кредити/позики

- в іноземній валюті
- за договорами з нерезидентами
- як основну суму, так і решту платежів

купувати іноземну валюту за дорученням клієнта

є кошти в іноземних валютах на рахунках, в т.ч. як грошове забезпечення за гарантіями/контргарантіями/резервними акредитивами, на суму > 25 000 дол. США

Валютні обмеження

Заборонено

надавати кредити в гривні під заставу прав на кошти в іноземній валюті на банківському рахунку

купувати іноземну валюту за дорученням клієнта раніше, ніж на **4** операційний день з дня зарахування гривні на рахунок 2900

переказувати кошти на підставі індивідуальних ліцензій НБУ

купувати валюту за кредитні кошти

Заборонено

Валютні обмеження

переказувати кошти у гривні

- на користь нерезидента
- +
- кошти були залучені у формі кредиту

повертати іноземним інвесторам

- кошти
- від продажу цінних паперів українських емітентів, корпоративних прав,
- від зменшення статутних капіталів, виходу з товариств
- дивіденди

Зміни у валютних обмеженнях

05. 03. 2016 - 08. 06. 2016

Продаж готівки в іноземній валюті (одній особі протягом одного дня в одній банківській установі)	3000 → 6000 грн.
Видача готівки в гривнях через каси та банкомати за добу одному клієнту	300 000 → 500 000 грн
Видача готівки в іноземній валюті через каси та банкомати за добу одному клієнту	20 000 → 50 000 грн
Купівля валюти/переказ в гривні нерезиденту за імпортними контрактами, за якими відбулася заміна боржника та/або кредитора	митне оформлення до 01.01.2014 → до 01.01.2015

Імпорт сировини і пов'язані з цим проблеми

Галузі легкої промисловості залежать від імпортової сировини (пвх-плівка, фарби, тканини, фурнітура).

Проблеми при закупівлі сировини:

- валютні коливання;
- затримки митного оформлення;
- коригування митної вартості виключно на підставі даних цінової бази ЄАІС ДМСУ.

В той час як в ЄС зовсім інше уявлення про коригування: «В некоторых случаях стоимость сделки по импорту товара подлежит корректировке, что означает ее увеличение либо снижение. Например: - к цене могут быть добавлены комиссионные или лицензионные сборы; - должны быть вычтены транспортные расходы внутри ЕС (от пункта ввоза до пункта назначения на таможенной территории Сообщества).» *(Посібник для імпортерів в ЄС - Export Helpdesk)*

Доступ до капіталу

- Надзвичайно висока вартість фінансових ресурсів;
- Недоступність та неефективність страхування ризиків;
- Залучення кредитних коштів з-за кордону значно утруднене (кредити, IPO) через адміністративні, валютні перепони та високі ризики для інвесторів.

Звіти з трансфертного ціноутворення

- Подаються до 1 травня кожного року;
- Стосуються платників з річним доходом понад 50 мільйонів гривень і обсягом операцій з контрагентом понад 5 мільйонів гривень за рік;
- Подаються у разі здійснення контрольованих операцій з пов'язаною особою або резидентом країни із списку КМУ (в тому числі Узбекистан, Туркменістан, Киргизька республіка, Ірландія)

Інше

- Незахищеність інвестицій і права власності, загроза рейдерства
- Обмежені права іноземних інвесторів на повернення прибутку
- Корупція
- Підприємства вимушені незаконно виводити кошти не лише для виплаті заробітної платні, виведення прибутку, але і для покриття корупційних витрат
- Проблеми транспортного комплексу
- Дефіцит кваліфікованого персоналу

Песимізм інтелекту, оптимізм волі.

Антоніо Грамші

Oksana Kobzar Law Office

2-a Sergii Yesenin St., Kharkiv, Ukraine

+38067 571 04 06;

+38057 342 28 78;

oksana@kobzar.me

kobzar.me